

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonczy-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonczy-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyiltér- és felszólalások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos pe ittor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Őszi gondolatok.

„Ködös, borongós őszi nap. Beült hozzám az unalom.“ — Így kezdi egyik remek költeményét hazánk legnagyobb költőinek egyike, mintha csak az általános hangulatot, — ha ugyan a folytonos egyhangúságot, mely városunk társasköreit jellemzi, annak lehet nevezni, — festeni akarta volna.

Azonban az ilyen állapotnak is megvan a maga haszna. Időt enged a gondolkozó léleknek az okoskodásra. Ha pedig nincs anyag, mely e nemes foglalkozásra tárgyul szolgáljon, segélyünkre jön a képzelet, s ott látjuk a szökőkút fellövelő kristálytisza sugárait a piac kellő közepén; halljuk a vízesések lecsapódásának hangjait, a vízfordó leányok danáját, s élvezük otthon az üdítő italt, nehogy a himlő, difteritisz s kolera bacillusai gyomrunkban lakóhelyet találjanak. Örömmel telik el keblünk, midőn látjuk magába szállani a korcsmák és lebujságok állandó vendégét, miként törekszik rendes életet élni, most már mértékkel élvezvén az élet-és egészségrontó szeszidus italt. S míg az ily helyek tulajdonosai és bérlői kétségbeesve tördelik kezeiket, s a szolgaszemélyzet ásitással mulattatja egymást: addig megtelnek a templomok. Istenhez tértünk mindnyájan.

Az utcák, járdák, séta és közlekedő helyek csak úgy ragyognak a tisztaságtól. — A város derék polgárai vállvetett buzgalommal örködnek a köz-tisztaság felett. s vetélkedve segítik a városi hatóságot, hogy városunk köztisztaság tekintetében első legyen nemcsak Gömörben, hanem egész felsőmagyarországon. Ur és polgár, kézműves és hivatalnok lelkesül a közügyekért, a szerencsejátékok minden neme ismeretlenné kezd lenni, sőt még a kislottó kezelője is hasztalan vár a szerencse boldogtalan lovagjaira.

Járdánk kitűnő! Hiszen köztudomású dolog, hogy a városi előjáróság felhívta azon birtokosokat, kiknek a piacon házuk van, bogy felét a járda építés költségeinek vállalják el, felét pedig a városi pénztár fedezze. — A derék polgártársak — kétség nélkül — készséggel vállalták el az egész összeget, s most ott diszlik körül a piacon az új, kőzakhövekkel kirakott járda; s nem kell többé tyukszemtapaszokat rendelni a járó-kelőknek, sem

pedig a gyalog-közlekedési utakat elálló szekerek tömkelegébe bujkálni többé, vagy a felhalmozott sarat kerülni.

Valóban isteni, boldog állapot!

Hát a rimaszombat-s pádári új utvonat, mely egy néhány községnek biztosította forgalmát, minő pompásan kiépült a legközelebbi három év alatt, mióta az érdekelt községekkel a megkívántató munkát megszavaztatták! Szinte gyönyörűség nézni, mily könnyű szerrel szállítják be természetmányaikat az ezen utvonat mentén fekvő helységek lakosai városunkba elárúsítás végett a jó, kikövezett uton. Nem kell most már lépten-nyomon megállani, hogy a kerékkötő agyag terhétől megtisztíttassék a szekér. A kerülőeknek nincs semmi gondjuk az ut mentén elterülő földekre, mert nem kell a kátyuk kikerülése végett a teherszállító szekereknek a szántóföldekre, rétekre kicsapni, sőt így nem kénytelen a szegény, becsületes falusi nép két öl fából hármat csinálni a közlekedő utak járhatlansága miatt.

Milyen Istenfélők, minő szolid életűek és minő egészségesek leszünk már ezután! S minő boldog lesz megyénk, ha Isten meghallgatja azt az áldást, melyet a két Pokorágy, Perjése, Pádár, Meleghegy stb. lakói kérnek fejére a jó utért?!

Bizony-bizony mind szép dolog ez a képzeletben, de a való, uraim?

Azonban erről — jobb talán nem is szólni.

—k—

Mi nem akarunk kezdeményezőkké lenni,

mi úgy beszélünk, hogy megértsék, a nagyok úgy beszéljenek, hogy eredménye legyen.

„Ne feledjük azért, óh ne feledjük őt, legyen szent a mi szívünkben a nagy költő emlékezete!“

Ezen szavakkal végeztem e becses lapok negyvenedik számában közölt emléksoraimat. Elöttem lebegnek, érzí szívem ezen szavaknak hatását most is, midőn reszkető kezekkel veszem fel tollamat, érezve kicsinységemet, szemben azon nagy teendővel, melynek teljesítésével a sárospataki főiskolának Gömörmegyéből való növendékei csekélységemet bízták meg.

Nem valami kört alakítani akaró eszménykép megvalósítása ez, nem is valamely meglevő valónak a megsemmisítése vagy éppen átalakítása, de igen is egy igazi magyar szívnek, a szépért, nemesért lelkesülni tudó lélek szavainak eme kifejezése:

„Állítsunk Tompa-szobrot!“

Fővárosi levél.

(Beköszöntő. — Ugron-Bokros párbaj. — Színház és művészet. — Harang Pál. — A kolera.)

Méltóságos olvasóközönség! Kegyetlen zsarnokunk! Midőn e sorokkal színed elé járulok, teszem azt abban a biztos tudatban, hogy méltányolni fogod, ha nem is a tehetőséget, de legalább azt a jóakaratot, melylyel színed előtt ezentul minden héten egyszer megjelenni magamat elhatároztam.

Boesás meg, ha e határozatommal netán kétségbe ejtenélek. — Hisz az ajtatos lelkek oly könnyen barátkoznak meg még az elkerülhetetlen halál gondolatával is, miért ne barátkozhatnál meg tehát avval a gondolattal, hogy tőlem ezentul minden héten egy tárczát kell majd végig olvasnod. Hiszen a legborzasztóbb gondolathoz is hozzá szokik az ember, mennyivel inkább az én tárcza-leveleimhez.

Igéretem, hogy hűséggel és megbízhatón foglak szolgálni. Redakcióbéli hirhede ollandat nem a még Noe apánk barmkájába történt betöréses lopások kiollózására, hanem arra fogom használni, hogy a világ minden kecsáját és bakját kipuszttítsam.

El fogok mondani mindent a mit kívánsz. Fogok beszélni politikáról és szédelgésről. Színházról és korrupcióról. Ón-, rabló-, apa-, anya-, gyermek és másféle gyilkosságokról. — Betörések-, zseb-, és egyéb tolvajlásokról. — Jótékonykezelt bálokról és zsarolásokról. Járványokról, jubileumokról és gyűjtésekről, szóval mindenről, csak azt ne kívánd, hogy megírjam, miképen ez vagy az a nagy ur hány-szor ásitozott reggel mikor felkelt és emez vagy amaz a rablógyilkos mit vacsorált előtte való napon és hogy az általa elfogyasztott töltött káposzta mily befolyással bírt lelki állapotára, melyben tettét elkövette. Ily részletekkel nem szeretek bibelődni és elég, ha itt a redakcióban a budapestiek kedvéért kell velük bajlódnom.

Tudom, ha ő ezt hallaná, ő, az az egyszerű ember, ki mint szerető apa így szól, „Siremlék“ című költeményében:

„Pihenj fiam! nem áll ugyan
Kevély márvány sírod felett;
De bús anyád fájdalmival
Sirodnak élő szobra lett!
Szívemre irva föl neved
A vesztés gyászbetűivel,
A vándornak, ki alszik itt?
Sirkő helyett én mondom el!“

Igy szólna: „Csak vissza, vissza, nincs itt kikelet.“
Oh, de a mi szívünk nem enged nyugodni, midőn halljuk:

„Óh ősz, én oly keményen hányatom,
Elaltatsz-e kész puha ágyadon?“

Midőn ott látjuk sirján, a szeretet köny nevelte virágain felírva:

„Ez érzés tán még bücsőmben fakadt:
Ősszel születtem hervadt lomb alatt!“

Óh nem enged nyugodni midőn:

„Kör ágyamon fekvé némán
Meregek az est játékán,
Mely l-foly repkényemen;
S magamat úgy nézve mint ezt,
Bús a kép mit rám is illeszt
A borongó képzelem.“

Óh de, hogy is engedne, midőn látjuk, hogy a szeretet még ősszel is képes virágokat fakasztani.

Ujra és újra hangoztatjuk:

„Állítsunk Tompa-szobrot!“

Nem új szavak már ezek t. közönség. Elhangzottak már ezek a „Gömör-Kishont“ hasábjain, ha többször nem, de egyszer bizonyára (1884-ben) s fájdalom, elhangzottak.

Mert még mindig volt, aki föltegye e kérdést: ki volt Tompa? jól tudva, hogy ő költő, „a hamisíthatlan érzés leg-hivatottabb tolmácsa volt.“

Mert még mindig akadt ki őt Vörösmarty, Arany s Petőfi sorába emelje, de azért megtagadja tőle az elismerés igazi korszoruját.

Mert még mindig volt a ki őt alkalmi költőnek állítsa (bár tévesen). De ha az lett volna is, ez már magában véve nem is érdem? alkalmi költő talán bár ki is lehet? Avagy így szólni:

„A sebzett vad a rengetegben
Kinjának hangot ad;
Magát az eltiport magyarnak
Kisírni sem szabad.“

bárki is képes?

Nem, óh nem, így csak Tompa szólhatott, így csak a Tompa szive volt képes érezni.

De hagyjuk ezt, a hol az a kérdés: ki volt Tompa, a hol azt kell bizonyítani, hogy ő költő volt, ott nem számíthatunk Tompa-szoborra.

Mi nem az ilyen szivekhez beszélünk, mi az ilyen sziveket ismerjük, mert az olyan szív, mely megtagadja, hogy Tompát ismeri, az megtagadja azt is, hogy magyar.

T Á R C Z A.**A távolból.**

Szomóru az élet, kínos minden óra,
Mióta elváltunk, én szép szerelmem!
Fülemben cseng most is: mikor búcsúzóra
Egymást átölelve, zokogtunk eszedesen.

Ajkaimon ég még esőköd forró lángja,
Az a fájdalmas eső, s mégis olyan édes . . .
A szivemben pedig, mint égető lava,
A végbúcsú szava gyilkos munkát végez.

Nem jött váratlanul fényes napnak éje:
Tudtuk azt előre, hogy majd el kell válni.
Ott leselkedett rég az elválás réme . . .
Érzők mind ketten, hogy nagyon fog fájni.

Hisz a szerető sziv együttlétet obajt,
Hangot, mosolyt, képet, boldog közelséget.
Oh! csak most ismerem a fájdalmat, sóhajt,
A távollét kinját, mely úgy gyötör, éget!

Sokat szenvedtem már, régóta fáj már itt . . .
De ne vedd panaszkép; nem az akar lenni.
Szeretnélek-e: a távollét örüit
Ha szerelműs nélkül tudnám elviselni?

Mint tépi a szélvész lombátrát a fának,
Úgy tépje szivemet a szenvedés kinja:
Eljön az ideje a viszontlátásnak,
S a boldog együttlét öröme lesz dija!

Kemenczy Kálmán.

Mi azok szívéhez beszélünk akik érzik és értik:

„Repülél lelkem, fenn repülél
A táj szellőivel,
Mely a nyílt róna táj felett még
Szabadságot lehel.”

Azok szívéhez, akik boldogoknak érzik magokat, hogy azon kicsike ház közelében lehetnek, mely Tompának életet adott; azok szívéhez, a kik sirva hallgatják a madár bús énekét, mit az a költő szülőföldjéről jövő szellőnek azon beszédétől tanult el, melyet a sirjára hulló sárga levelekkel folytatott.

* * *

Mi első sorban Rimaszombát városához beszélünk, beszédünket nem himezzük ki, nem akarjuk ezzel megsérteni, mert tudjuk, meg vagyunk arról győződve, hogy ha a haza nem szégyenli, akkor Rimaszombát városa szent kötelességének tartja Tompát édes gyermekének nevezni. S megért ebből mindent:

„Állítsunk Tompa-szobrot!”

Második helyen Gömörmege közönségéhez szólunk, oh! de szólhatunk-e másképen mint Rimaszombát városához? nem, hiszen ez egy, Gömörmege épen olyan büszkeségének tartja, mint székvárosa Rimaszombát, ha a törvényszéki palota előtti térségen, (mely már akkor Tompa-tér lenne) ott látja Tompát mintegy hallva ajkairól:

„Meglásd, mi itthon fáj, ott is fáj a kebel.”

A sajó-völgyi, a garami ember, épen olyan boldognak érzi magát, mint a megye székhelyének lakója, ha olykor-olykor elvetődve a székvárosba, ezen szavakban:

„Testvér, testvért, apát fia elad,
Mégis ne szóljon erről ajkad.”

felelevenítheti szívében a haza alkalmi költőjének emlékét. Oh bizony mindnyájunknak jól fog az esni, ha a csendes esteiken meghallgathajuk a Tompa-szobor előtt levő szomorú füzön busan daloló madár énekét.

Méltán szólhatunk tehát Gömörmege közönségéhez is eme egyszerű szavakkal:

„Állítsunk Tompa-szobrot!”

De akár Rimaszombát városához, akár Gömörmege közönségéhez beszélünk, mi mindenek felett a magyar szívhöz akarunk szólni.

Szavunk itten sem több, szavunk itten is csak annyi. Ertsd meg, oh értsd meg hát magyar szív e szavakat:

„Állítsunk Tompa-szobrot!”

* * *

Végül, legyen meggyőződve a t. közönség arról, hogy mi nem akarunk kezdeményezők lenni, mi örömet, sőt kötelességszerűleg sorakozunk a nagyok után. Most sem mi, de szívéhez beszél, melyben már rég óta ott van egy-egy Tompa-szobor. Legyen meggyőződve, hogy mi fogjuk tudni, mi a kötelességünk, épen úgy eleget fogunk tenni kötelességünknek most*, mint eleget tettünk 84-ben, (mit csak a magyar szív lángoló tüze parancsol elhallgatni: sajnos csak is mi tettünk eleget).

Még egyszer hangoztatjuk tehát:

Mi nem akarunk kezdeményezők lenni, mi úgy szólunk, hogy megértsék, a nagyok úgy szóljanak, hogy eredménye legyen.

Réthy Andor.

Budapesti kereskedelmi muzeum.

Mult számunkban tett ígéretünkhöz képest a „Budapesti kereskedelmi muzeum“-nál a hazai termékek állandó kiállítására vonatkozó szabályzatokat alább közöljük, s úgy czélszerű, valamint hasznos voltánál fogva ajánljuk iparosaink, kereskedőink és gazdáink figyelmébe:

1. A budapesti kereskedelmi muzeum szervezeti szabályzatának 3. §-a értelmében a muzeum gyűjteményei két fő osztályból, ugymint a hazaiakból és a külföldiekből fognak állani.

A jelen ideiglenes szabályzat a hazai gyűjteményekre vonatkozik.

*) Bizonyosságul, hogy kötelességünknek most is eleget fogunk tenni, a következőket jegyezzük meg: Mi gömöriek kilenczen, eddigelő 11 ft 50 krt gyűjtöttünk a Tompa-szoborra. (lesznek még, kik fognak adakozni) mely összeget ünnepi beszámolások után a „Gömör-Kishont“ szerkesztőségéhez fogunk elküldeni. Megjegyezzük továbbá, hogy egy szerény körösökét is alakítottunk, melynek czélja, köztünk gömöriek közt, minden évben némi csekély összeget gyűjteni a Tompa-szoborra.

Ad vocem: küldöttség. A főváros sikkasztói küldöttségileg akarták kifejezni mély megvetésüket Harang Pál 53000 ftos postásikkasztónak azért, mert oly hamar elfogatta magát. A fővárosi rendőrség pedig ugyanazért köszönetet szavazott neki. — Furesa . . . mily különbözők a felfogások.

Még valamit a koleráról. — Ez a „kedves“ (?) vendég úgy megijedt a tiszteletre kinevezett dr. Oláh kormánybiztosától és annyira megunta a reklámot, amit Lung tanácsnok magának esapatott, hogy összeszedte sátorfáját és odébb állt.

Vende Soma.

Az oroszok és a szakál.

Nagy Péter, a minden oroszok czárja, egy napon arra ébredt föl, hogy nagyon megszállta a nyugati műveltségre való törekvés vágya. Eltökélté azért magában, hogy a francziák és németek erkölcsével és szokásaival e nemzetek tudományát és műveltségét is átülteti még félbarbár alattvalói közé. Szép szerével, ha lehet: örönek erejével, ha nem talál menni. De mindenáron meg kell történnie.

Ugy okoskodott, hogy olyan potentatum előtt mint ő, itt a földön nincs lehetetlenség, a mi pedig a más világon lesz annak idején, azzal is megkísérli majd a leszámolást. Ezt a tervet, vagyis annak megvalósítását meg épenséggel nem is találja valami fogas dolognak. Egy kis kombináció, és megvan. Ez is csak azért szükséges, hogy a dolog simábban menjen. Tudja ő azt is, hogyan kell odaesördíteni.

Rövid kombinátgatás után végre arra a meggyőződésre jutott, hogy az orosz ember külsejének lehetőségig való gyökeres megváltoztatása lenne reform-terveit a legalkalmasabb, a legjobb bevezetés, reform-terveit ez a legjobban sikerre vezetné. Ez az első, a többi azután következik.

Kiadta tehát Péter a parancsot, hogy a városokban lakó alattvalói, mind egy szálíg, jövőre francia divat szerint öltözködjének. Minthogy pedig kombinátgatása folytán

2. A hazai gyűjteményeknek az a czélja, hogy a bel-földön előállított összes gyári, kézmű-, házi és műipar-cikkek, valamint az ipar által feldolgozott nyerstermények és anyagokból rendezett állandó kiállítás alakjában a hazai termelésnek lehetőleg teljes képét tüntessék fel és azok kelendőségét előmozdítsák.

3. A kiállításban mint kiállító részt vehetnek a termelők és azok képviselői.

4. A kiállításban mint kiállító részt venni o hajjt, ebbeli szándékát az erre nézve megállapított minta kitöltésével az igazgatóságnak jeletse be s abba a következő kérdőpontokra jegyezze be válaszáat:

a) A kiállító neve, czége és lakhelye.
b) A gyár vagy az üzlet, a fióküzletek, ügynökségek stb. helye.

c) A kiállító által képviselt termelési ág megjelölése.

d) A kiállítandó tárgyak részletes felsorolása.

e) Azoknak eladási ára.

f) A kívánt terület négyyszögmeterekben.

g) A tárgyak kiállítási módjára vonatkozó esetleges kívánságok.

h) A muzeum által közvetített megrendelések után a kiállító részéről adni szándékolt elárúsítási jutalék felajánlása.

i) Kijelentése annak, vajlon a kiállító kiállítási tárgyait az igazgatóság közbejárásával saját költségén tűzkár ellen biztosíttatni kívánja-e, és mely összeg erejéig?

k) Annak kinyilatkoztatása, hogy a kiállító magát a jelen szabályzat miundeművel rendelkezéseinek aláveti.

5. A kiállító teljes felelőséget vállal az iránt, hogy a kiállított tárgyak belföldiek és különösen hogy saját készítményei.

6. Az igazgatóság a kiállító a lehető legrövidebb idő alatt értesíti arról, hogy a kiállításban részt vehet-e vagy nem és meghatározza a kiállítási tárgyak beküldésének határidejét.

7. A kiállítandó tárgyak a muzeum helyiségeibe bérmentve szállítandók.

Ha a szállítási költségek egy része valamely okból előre ki nem fizethető, akkor azt az igazgatóság elegendően megfizeti s azt az illető kiállító, mihelyt arról értesítetik, megtéríteni tartozik.

8. A tárgyak átvételekor azok helyét az igazgató határozza meg, meg pedig azon csoportnak és osztálynak megfelelőleg, a melybe azok tartoznak.

Minden kiállítónak jogában áll magát a kicsomagolásnál, felállításnál képviseltetni; ha azonban ezen jogával nem él, az igazgató saját belátása szerint jár el.

9. A kiállított tárgyak a kiállító tulajdonát képezik s azok felett a jelen szabályzat korlátaiban belül szabad rendelkezési joggal bír.

10. A tárgyak, minőségük szerint, asztalokon, állványokon, szekrényekben stb. állíttatnak ki.

A muzeum rendelkezésére álló szekrények, asztalok stb. a kiállítóknak díjtalan használatra engedtetnek át.

Ha valamelyik kiállító tárgyait saját szekrényeibe stb. kívánja kiállítani, erre nézve a muzeum igazgatóságával külön megegyezés szükséges.

11. Minden kiállító, mint olyan, tagja lesz a kereskedelmi muzeumnak s a tagok minden előnyeiben részesül. Ez előnyök a következők:

a) Szabad bemenet a muzeumnak összes már meglévő vagy jövőben felállítandó szakosztályaiba (külföldi gyűjtemények; szabadalmozott találmányok gyűjteményei és leírásai, könyvtár, kereskedelmi iroda stb.)

b) Jogában áll árjegyzékeket, értesítvényeket, hirdetményeket stb. letéteményezni, a melyeknek lehető terjesztéséről a kiállító érdekelten az igazgatóság gondoskodni fog.

c) A muzeum (alapítandó) kereskedelmi irodáját igénybe veheti. (Lásd a szervezeti szabályzat 4-ik §-át.)

d) Joga van a muzeum kiállítási helyiségeiben tárgyainak megfeleltetve, de egy négyyszögmetérnél nem nagyobb területnek díjtalan használatára, mely szabadon álló területnél a normál szekrények magasságáig számíttatik.

e) Joga van a katalógusnak és minden egyéb a muzeum által kiadandó folyó közleményeknek egy-egy ingyenes példányára.

12. Minden kiállító köteles 10 forintnyi évi járulékot előre lefizetni. Egy évnél rövidebb időszakra egész évről számíttatik.

Minden tag legalább egy, december 31-ikével végződő évre köti le magát.

Ugy találta, hogy francia divat szerinti öltözet és hosszú orosz szakál semmiképen sem férnek össze, sőt szerfelett különös ellentétet képeznének: a szakált is le kellett vésíteni, mire nézve szigorú ukáz boesáttatott ki. Nebezen fog menni; de hiába, „a czél szentesíti az eszközöket.”

Moszkvában a czár, mint tudva van, különböző helyeken ruhamintákat állíttatott ki és felügyelők voltak kirendelve, a kik a mintahelyiségek előtt elmenők kabátjait a minták után egybehasonlítták, megmérték és a minta mekoraságát meghaladó darabokat azokból nyomban le is vágták. Ez az operáció csekély kivétellel minden kabátra kiterjedt, mert majdnem valamennyi jóval hosszabbnak találtatt. De leginkább megváltak akadva az ó-orosz hosszú kaftánok, mert ezeknek az operáción mind egy szálíg át kellett esniök.

A moszkovitáknak persze szörnyű szívbeli fájdalmat okozott ez a czári ukáz, annak kegyetlen tartalma. Fájtt ki-mondhatatlanul, hogy elődeik rég divatos, annyira megsokkolt szép ruhaviseletét oly mesebeli hirtelenséggel és varatlanul mással, idegen kosztümmel kellett föleserélniök; fájtt annál is inkább, mivel azt hitték, hogy a paradicsomban nem tartanak őket igazhiű keresztényeknek, ha ott haláluk után „pogány-szabású” ruhában kellene megjeleniök.

Hanem hát nem használt semmiféle „csöndes” tiltakozás, sem pedig hangos jajveszékélés; a köszívű czárnak nem esett meg a szíve rajtuk. S ha a zokogó jajveszékélés nem használt, ugyan mit is tehetnének meg? Ellenszegülni? Ments Isten! Péter atyuskának olyan nagy volt a respektusa alattvalói előtt, hogy senki ember fia nem merészkedett neki ellentmondani. Talán még álmban sem. — Alattvalói tudták már tapasztalásból, hogy néhány száz strelitzi rebelis levágot fejének látásától sem riadt a czár vissza.

Meghajoltak tehát szépen a ruha-ukáz előtt, s a hosszú orosz kaftán, helyet engedett a rövid francia kabátnak.

A mint azonban a szakálra került a sor, Péter nagyobb ellentállásra talált, mint remélte volna. Sokan szaká-

13. A tagság felmondásának kölcsönösen nov. 15 ike előtt ajánlott levél útján kell megtörténnie. Fel nem mon-dás esetén a tagság egy további évre meghosszabbítotttnak tekintetik.

14. Ha valamely kiállító az őt a 11. d) pont szerint megilletőnél nagyobb területet vesz igénybe, négyyszögme-terenként és évenként 5 frtot köteles előre lefizetni.

Egy négyyszögmetérnél kisebb terület egészenk vételik.

15. A kiállítási tárgyak feletti örködésről és azok tisztántartásáról, az árakra, feltételekre stb. vonatkozó felvilágosítások megadásáról, a netán szükséges üveg-serlegek-ről és tartályokról az igazgatóság díjtalanul gondoskodik. A mennyiben egyes tárgyak tisztítása különös gondozást vagy szakismeretet igényel, szabadságában áll az illető ki-állítónak a tisztántartás feltételei iránt az igazgatósággal külön megegyezni.

Az igazgatóság csak oly károkért vállal felelőséget, melyek saját közegeinek mulasztásából vagy cselekedeteiből erednek.

16. Minden kiállító kötelezi magát arra, hogy meg-adja mindazon felvilágosításokat, melyek az igazgatóság által gyártmányaira vagy termékeire vonatkozólag kívántatni fognak.

Az igazgatóság viszont kötelezi magát, hogy a felvilágosításokat a legszűkebb korlátok közt s csupán a kiállító javára használja fel.

17. A tagság felmondása esetén a kiállított tárgyak az év lejártával a kiállító rendelkezésére boesáttatnak. Ha a kiállító az igazgatóság írásbeli felszólítására tárgyai felett 4 hét alatt nem rendelkezik, azok a muzeum tulajdonába mennek át és azok felett az igazgatóság szabadon rendelkezhetik. — A mennyiben az igazgatóságnak a kiállítóval szemben követelése volnának, a melyeket ez utóbbi írásbeli felszólítás daczára 4 hét alatt ki nem egyenlített, jogában áll a tárgyakat eladni és magát a kiállítási tárgyak eladási árából is kielégíteni.

A becsomagolást a kiállító kivánságára és annak költségén az igazgatóság eszközölteti, de netaláni károkért felelőséget nem vállal.

18. Minden kiállítónak joga van a kiállított tárgyakat ujjakkal helyettesíteni, szintugy jogában áll az igazgatóságnak is ezt kívánni és a meg nem felelő vagy esetleg rom-lásnak indult tárgyakat szükség esetén eltávolíttatni.

19. Azon esetre, ha az igazgatóság a muzeum gyűjteményeiből vándorkiállításokat rendezne, joga van erre a kiállítási tárgyakat egészenk vagy részben felhasználni, a nélkül, hogy a kiállítónak külön febtalalmazását kikérni tar-tozónk; de ez esetben a tárgyak el-és visszaszállítása a muzeum költségén és veszélyére történik.

20. A meunyiben hatóságok, testületek vagy intézetek által házi ipari cikkekkel gyűjteményes kiállítások szándé-koltatnának rendeztetni, fentartja magának az igazgatóság esetről-esetre mindazon könnyítéseket nyújtani, melyek az ügy érdekében kívánatosak.

Levelezés.

Rimaszombat, 1886. november 20.

Tek. Szerkesztő ur! Engedjen meg, hogy már megint untatom soraimmal, de már en olyan vagyok, hogy ha egy helyet megszeretek, nehezen tudom elhagyni, de máskülöben is — mint a nevem is mutatja — mindenütt bolyongok, s mindenféle híreket meghallok — természetesen csak titok-tartás fogadása mellett, s minthogy szavamam nem akarom megszegni s a titkokat sem tudom magamban tartani, úgy segíték magamon, hogy: „a kecske is jól lakják s a káposzta is megmaradjon”, ha nem szabad a titkokat kife-cesgni, megírom t. szerkesztő urnak, de csak titoktartás mellett, s így szavamam is megtartottam, s a szívemet is megszabadítottam egy titoktól; — ugy-e jó diplomata lett volna belőlem? de hát nem az én hibám, hogy nem lettem azvá, nálam az akarát nem hiányzott, ha mások nem tud-ták vagy nem akarták e jó tulajdonságomat méltányolni, ám viseljük következményeit annak, a mit velem elvesztettek.

A diplomatiáról jut eszembe a „Gömör Kishont“ mult heti számában megjelent egy újdonság, mely az időjárást nagyon kidicsérte, s mikor ezen újdonságot olvastuk olyan esőszakadás volt, mintha az ég összes csatornáit megnyíltak volna; — de hát mi köze az időnek a diplomatiához, fog-ják mindannyian kérdezni, hát biz e kettőnek tulajdonképen semmi köze egymáshoz, még csak nem is rokon tárgyak,

laikkal alattomban kiosontak az országból. Mások a szakál-lal egyetemben a fejtől későbbek voltak inkább megvalni, mint a szakált magát elveszteni.

Végre a papság avatkozott bele a dologba. Több ezer, a legtisztelendőbb és leghosszabb szakáltú egyénekből álló bucsujárás és küldöttség ment könyörögni nekiérzéke-nyelve s a leghathatósabb módon, a szakálviselet további meghagyásáért.

Azokban a czár kérelhetetlen maradt. S már-már valóságos szakál-lázadás tört volna ki, ha végtére mégis ki nem eszelnek valahogy egy mentő-eszközt, mely ezt a ko-moly és veszedelmes peres ügyet egyensúlyba hozza.

Ravasz módon juyanis, a dolog kedvező elintézése esetén, szakál-adót gondoltak ki. Egyesültek a nemzet nagy szakáltú és jobb lelkű férfiai, és tetemes pénzüsszeget aján-lottak meg a czárnak évi adóul, ha szakáluakat megkíméli. A czár — aki melleleg mondvá, jól értett a pénzüskötéshez — az ajánlatot örömmel fogadta, és egyszersmind elren-de-tte, hogy mindezek a családapák kötelezessenek ugy ma-gukért, mint ivadékaikért örök időkre fizetni az évi adót szakáluik épségben maradásáért. A dolog annál is maradt.

Ambár a hosszú szakál lassankint a köznép között magától megint befészkelte magát, ugy, hogy Péter halála után alig akadt egy is, a ki szakált nem viselt volna: az illető családok mindazonáltal tartoztak az évi adót a nagy-apáik megmentett szakáluikért is folyvást fizetni. — Ezek a szakál-adófizető emberek külön nevet (Roszkoesiki) kaptak, s őket az ó-hitűek egy különvált felekezetének tekintették. Régente köteleze voltak, mint a szakál-szabadság megadó-ztatott privilégiumának külső jegyét, a hátukon a vállak kö-zött, egy négyyszögletű vörös foltot viselni a kabátjukon. Ma már persze nincs ugy, mert lassan bár, de reformok meg Orszországbán is létesülnek.

Kemenczky Kálmán.

hanem volt nekünk egy miniszterünk (nyugodjék békében magányában) a ki egyszer Bécsben megjósolta, hogy Budapestén még jobb idő van mint Bécsben, amiért elneveztek időjós miniszternek, s ha a „Gömör-Kishout“ is olyan pontosan megjósolja az időt — mint azt tette — attól felek, hogy nagy hírnévre tesz szert, s majd elnevezik „időjós lapnak.“ — S még azután az is jutott eszembe, hogy talán szép időnk lett volna vasárnap, de megapreghadt, hogy olyan profánul kidieserik, s azért lett olyan komor. Nem hiába szeretem én használni azt a példabeszédet: „Ne dieserd lementé előtt a napot!“ de igaz is az.

Különb az esős és sáros időben én vagyok legjobban megakadva, nem járhatok olyan bátran a hírek után, pedig e hét elég anyagot nyújtott a levelírásra.

Kezd a mi kis városunk is civilizálódni, éppen a mult heti lapban olvastam egy öngyilkosságról s egy öngyilkossági kísérletről s e héten már mind a két jelenet ismétlődött, bár a keresztülvitt öngyilkosság még a mult hét végén történt, igen megsajnálom azt a szegény iparost, a ki azon okból, mivel munkájával családját nem bírta eltartani, a most épülő törvényszéki palotáról a mélységbe ugrott, ő megszabadult bajaitól s levette magáról a gondokat, a melyek eddig terhelték, de vajjon saját életének feláldozásával segített-e nejein és gyermekein, biztosította-e családját a jövőre, szerzett-e nekik élelmet? Én az öngyilkosságot csak gyáva könnyelműségnek tartom, nem tudom, vannak-e mások is velem egy véleményen? De úgy hiszem, igazságom van, mert egy kis kitartással és türelemmel teremthet magának egy családfő oly existenciát, hogy abból családjával — ha tengődve is — de megélhet, holott öngyilkosság által maga ugyan megszabadul a kínoktól, de hátrahagyott családjára örökös bélyeget üt s kiteszi a legnagyobb nyomornak.

Most meg éppen azt hallottam, hogy egy fiatal leány ugrott a kutba, a ki bizonyosan azt a dalt akarta praktizálni: „A szerelem sötét verem, beleestem benne vagyok.“ A mint hallom, szerencsétlen szerelem vitte a végzetes lépésre; nagyon elhiszem, mert — én ugyan nem tudom még, mi az a szerencsétlen szerelem, — de hallásból ítélve, az nagy dolgra kényszerítheti az embert. De úgy látszik, szegény leány nemcsak a szerelemben volt szerencsétlen, hanem még öngyilkosságában is, mert ideje-korán észrevették, s még életben huzzák ki a kutból; — én őszintén sajnálom, milyen szép temetése lehetett volna, — mert ugy gondolom, városunkban első készítő ok az öngyilkosságra az az impozáns temetés, melylyel az öngyilkosokat eltemetni szokták. — Ilyenkor nem tud egy kis ünneplés illuminatio lenni, mely annak fényét még inkább növelné.

Annyira belemerültem e szomorú gondolatokba, hogy ki sem tudnék lábalni belőlök, ha szerencsémre eszembe nem jutna egy parasztlakodalom, melyben e héten a szomszéd faluban résztvettem, most tudom csak, mily áldott temetése az Istennek a lakodalom, még a legsötétebb gondolatokat is kiveri az ember fejéből. Nagy lakodalom volt az, csak a leé volt háromfele — mint a palócz mondja — hát meg a sok ménykő sütemény. — annyira jóllaktam, hogy még most is számban van az ize, azután kezdődött a nagy táncolás, nem Danko, sem pedig Illés zenekara játszott, hanem mindamellett el lehetett táncolni a jó magyar ropogós esárdást, járta is a tánc nem kivirradtig — hanem három napig, de mégis végeszakadt ennek is.

No de a lakodalomról jut eszembe, közeledik Katalin napja, megszögöm a nagy titkot azon t. olvasónoknak, akik meg nem tudják, hogy mit kell tenniök, hogy megtudhassák férjhez mennek-e a jövő évben vagy nem? Tépjének le Katalin napján egy orgona galyat, (Katalin-fa) tegyék eszrebe s helyezték el az ablak közé, a kinek Lucza napjára kivirul a fája, az a jövő esztendőben menyasszony lesz, a ki pedig kiszárad az pártában marad még; — a Katalin-fának egy leányos házból sem volna szabad hiányoznia. Az Andrásnapi ólomöntést talán ismerik mindnyáján, azt nem látom szükségesnek megmagyarázni. — De el ne áruljanak kérem, hogy én fecsegetem ki önöknek e nagy titkot, mert ha megtudják az illetők — majd megharaguszna s nem bizza rám többet ily kényes titkot. Azért csak „titoktartás“ legyen a jelszó!

Most még a szerelemről kellene valamit írnom, de sajnálattal legyen mondva, még nem akadt oly vállalkozó nő, a ki az abban való oktatást velem megkísérelte volna, ám lassák következményeit, én mosom kezeimet, mint Pilátus, s nem vállalom semmi felelőséget, ha tudatlan maradok.

Igaz, most jut eszembe, tegnap Erzsébet napja volt, s minthogy én nem tudom eszembe tartani mindazon Erzsébeteket, a kiket ismerek, s így személyesen nem mehetek el gratulálni, hát egész általánosságban kívánom, hogy az „Erzsébetek“ sokáig éljenek!

S miután most több tárgyam nincs, elbueszom a vizuolásra addig, míg több öngyilkosság vagy legalább kísérlet adja elő magát. — A revolver! **Bolygó.**

Hírek és vegyesek.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában téves információ után azt közöltük, hogy Szieber Mihály helybeli ács, a ki az új törvényszéki épületről leesett, sebeiben meghalt, — a mint azonban később tudomásunkra jutott, nem halt meg, sőt már jobban is érzi magát.

Főispánlátogatás. Fáy Gusztáv megyénk főispánja — mint a „Rozsnyói Híradó“ írja — folyó hó 11-én hivatalos körutja alkalmával meglátogatta Rozsnyó városát is. A főispán igen szép fogadtatásban részesült, a város lobogókkal volt felszítve, este pedig fáklyászenét rendeztek tiszteletére, melynél Szepessy Károly ügyvéd tolmácsolta a város érzelmeit s üdvözölte a magas vendéget, fáklyászene után közvacsora rendeztetett a „Sas“ vendéglő nagy terében, melyen számosan vettek részt. — A főispán innen másnap Dobsinára rándult.

Halálozások. Bornemisza Istvánt, a rimaszécsi járás országgyűlési képviselőjét, sulyos családi gyász érte, ugyanis kis leánya Margit folyó hó 15-én elhunyt. A család a következő gyászjelentésben adott kifejezést őszinte fájdalomának: Minajai Bornemisza István országgyűlési képviselő s neje kiscsoltói Radályi Gizella, Gyula, Elemér és Dénes fiaikkal az összes rokonság nevében is a legmélyebb fájdalommal jelentik felejthetetlen kedves leányuk, illelőleg testvérök Margitnak, élte 2-ik évében, rövid sulyos szenvedés után, folyó hó 15-én délutáni 6 órakor történt gyász

szos elhunytát. A drága kis halottnak hült tetemei folyó hó 17-én délutáni 3 órakor fognak a kerepesi-uti temető halottas házából a hely. hitvallás szerit örök nyugalomra tetetni. Béke poraira! — Ugyancsak sulyos s kiápolhatlan vesztés érte Szabó Sándor helybeli pénzügyi titkár is, neje Szabó Sándorné született Bölcsei Buday Alojzia asszony folyó hó 14-én, életének 40., boldog házasságának 12-ik évében jobblétre szenderült. Mindnyáján, a kik ismerték, őszintén fájjalják a nemese elhunytát. A család az elhalálozásról következő gyászjelentést boesájtott ki: Alább megnevezettek fájdalomtelt szívvel jelentik a szeretett nő, felejthetetlen jó anya, gyermek, testvér és rokon Szabó Sándorné szül. Bölcsei Buday Alojzia folyó hó 14-én reggeli 3 1/2 órakor, életének 40-ik., boldog házasságának 12-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A szeretett kedves halott hült tetemei a folyó hó november hó 16-án, délutáni 3 órakor fognak a római katolikus egyház szerit (Rimaszombati 41. szám alatti lakásáról) a helybeli sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az elhunyt lelkeért az engesztelő szentmisze áldozat folyó hó 17-én, reggeli 8 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Áldás és béke lengjen a felejthetetlen kedves halott felett. Szabó Sándor férje; Szabó László gyermeke; özv. Buday szül. Sztriba Anna anyja; Szabó Márton após; Buday férj. Schnell Mária, Buday Etel, Buday Ida testvérek; Schnell Károly, Szabó Károly sógorai.

Beküldött. Városunk egyik tekintélyes családjához a Szepességről egy kis németajku leányt küldtek e napokban, általános szokás szerint, nyílt utlével, hogy az egyes állomásokon a közönség utba igazithassa s rendeltetési helyére eljuthasson. El is érkezett kimaszombatba, azonban itt azon utasítással boesájtották utjára, hogy az illető család itt ismeretlen. — Visszatért tehát a merre jött, míg Füleken tudtára nem adták, hogy az, kihez szolgálatba megy, csakugyan Rimaszombatban lakik s Gömörmegyének egyik tekintélyes hivatalnok, ehez sem igen kell commentár.

Koburg herceg vadászkalandja. A herceg néhány nap előtt kladnoi vadászaknyóhójból egy tisztásra ment föl, hol egy hatalmas tizenegy agancsos uralta a tért. Alig foglalt a herceg állást, mikor tőle mintegy 300 lépésnyire egy farkas szarvas állapodott meg. A farkasban volt a tizenegy agancsos is. A szél kedvező volt a vadászra nézve s lassan közeledett feleje az egész farkas. — Mielőtt azonban lőtávolba ért volna, egyszerre megállt. Az agancsos lassan emelte fel hatalmas fejét, mintha valami bajt érezne, pedig a szél iránya egy vonalnyt sem változott meg. A vadász azonban csakhamar megtudta az aggodalom okát, mert a szarvasbikától alig 40 lépésnyire a eserjőnél egy meglelt kora medve esortetett elő. A szarvas nem igen ijedt meg a macskától, de lassan, lépésről-lépésre — előtte a farkas — mégis visszavonult. A herceg csaknem egy negyedórán át látta, a mint a szarvas és medve farkasszemmel néztek egymással. Ekkor a szél iránya megváltozott, az állatok megezerétek a vadász közellétét s medve és a szarvas hanyatthomlok, ritka egyetértéssel rohantak tovább.

Megjutalmazott tanítók. A megyei nemzeti alaplól, a magyar nyelv tanításában kifejtett buzgalomért, 30 ft jutalomban részesültek: Ertl Heribert nándorlőgyi, Kudlevics János závadkai, Kiesiny Gáspár bakostőréki, Lázár Gábor vernári, Marányi Antal nagyrozei, Molnár Alajos fazekas-zsaluzsányi, Mudry Mihály forgácsfalvi, Pazár Gusztáv derecsényi, Pál Pal betleri, Tomesz Bertalan mikolcsányi, Suhajk János dusai, Semslén János ráhói néptanítók.

Ipartestületek országos értekezlete. A kolerajárvány miatt október hó 24-éről elhalasztott országos ipartestületi értekezlet egybehívását az országos iparegyesület ipartestületi szakosztályának választmányja tegnap tartott ülésében már január hó közepére hozta javaslatba.

Garázda csendőr. Tiszolezon e hó 14-én egy csendőr részegen, minden igaz ok nélkül, az utcán megtámadta Cziban Mihály ottani lakost, s kezén kardjával sulyos sebet ejtett. — A járőrelők lefegyverezték a csendnek garázda őret s megfenyítés végett átadták az illető hatóságnak.

Öngyilkossági kísérlet. Az öngyilkosság eszméje úgy látszik, mániává kezd válni, mindenki a ki az élet küzdelmeivel dacolni nem tud vagy nem akar, a halálban keres orvosságot. — G... J... helybeli hajadon, folyó hó 19-én öngyilkossági szándékból a kutba ugrott, azonban hirtelen észrevették, s még élve sikerült őt a hideg fürdőtől megszabadítani, a mint hallatszik, ezt megelőzőleg gyufaföldöt ivott, csak miután ez nem használt, ugrott a kutba. Tetének oka — a mint értesülünk, — szerelmi csalódás.

Öngyilkosság. F. hó 13-án délután Terella M. helybeli cipész, a most épülő törvényszéki épületről öngyilkossági szándékból a mélységbe ugrott, s testén több helyen sulyos sérüléseket szenvedett, beszállították a megyei közkórházba, hol sebeiben még az nap meghalt. A szerencsétlen özvegyet és két kis árva hagyott hátra. Öngyilkosságának oka a nyomor, melyben családjával együtt szenvedett, s melyet többé elviselni nem tudott.

Hasonlat. Egy sovány falusi atyafi erősen kínálgatja jól meghízott sertését, — arra megy egy vidéki kövér ember s végig nézve az embert és sertést, gunyosan jegyzi meg: „úgy néznek ki egymás mellett mintha a disznó ette volna meg a huslevest, maga pedig a moslékját“, — egykedvűen visszafordul erre az atyafi s fogai közt csak ezt morogja „nem lehet mindenki a disznójával egy kosztón.“ — Tableaux!

A hetivásár. A tegnapi hetivásár igen élénk volt, különösen a belső piac, mely még délben is túltömött volt, a szárnys állatokra volt nagy vásár, sietett is mindenki, a kinek tárczája megengedte, e tekintetben szükségleteit beszerezni.

Praktikus vállalat. Mint lapunknak Budapestről írják, a fővárosban „Arjegyzékek, minták és czimek raktára“ czégg alatt egy intézet alakult, mely hivatva van egy nagy közönségnek, mint a kereskedőknek, iparosoknak, gyárosoknak stb. egyaránt lényeges szolgálatot tenni. — Ez intézet ugyanis raktáron tart a tekintélyesebb czégektől minden szakmába vágó árjegyzéket, czimet, mintát és üzlettervet és ezeket bárkinek egyszerű megkeresésre díjmentesen megküldi. Az a nagy kérdés, „Hol vásároljunk?“ meg lesz tehát körülbelül oldva, ha mielőtt a venni szándékolt tárgyat megvásároljuk „Az árjegyzékek, minták és czimek raktárához“ (Budapest, Révay-utca 8. sz.) fordulunk.

Bűnügy. A kir. törvényszék fenytő osztálya folyó hó 17-én tárgyalta legifj. Juhász Lőrincz János és ifj. Juhász

Lőrincz István kecsői lakosok bűnügyét a kik az 1885. évi augusztus 9-én este tartott táncmultság alkalmával ifj. Juhász Pál kecsői lakost verekedés közben megszurtták. — A kir. törvényszék nevezettek halált okozott sulyos testi sérítés büntetésében mondta ki bűnösöknek s ezért legifj. Juhász Lőrincz Jánost 2 évi börtönre, ifj. Juhász Lőrincz Istvánt pedig 3 évi fegyházra ítélte s az eljárás és rabtartási költségekben lemarasztalta. Az ítélet ellen ugy vádlottak mint a kir. ügyész fellebbezést jelentettek be.

Irodalom.

Ráth Mór kiadásában Budapestén (Haas palota) megjelent „Arany János hátrahagyott munkái arcképekkel és mellékletekkel stb.“ — Ugy hisszük, hogy a közönség nem marad részvétlen e nagy költő művei iránt. Előfizetési ára a 120 lvre terjedő kiadásnak 10 ft, mely két 5 frtos részletben is beküldhető. — Ajánljuk e nagybecsű művet a t. közönség figyelmébe.

Méhner Vilmos kiadó Budapestén (IV. Papnövelde utca 8. szám) előfizetési felhívást boesát közzé „Gróf Dessewffy Aurél összes művei“-re. A gyűjteményt dr. Ferenczy József rendezte sajtó alá. A gyűjtemény következő részekből fog állani: I. Publicistai dolgozatok, II. Országgyűlési dolgozatok, III. Országgyűlési beszédek, IV. Vegyes dolgozatok, V. Ifjúkori dolgozatok. — Bevezetésül Dessewffy arcképe és életrajza, záradékl felvilágosító jegyzetek járulnak a 32—35 nagy ivból álló kötetek. A mű sajtó alatt van s valószínűleg jövő év január havában fog megjelenni. Előfizetési ára füzve 3 ft, kötve 4 ft. — Megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben.

Robicsék Zsigmond könyvkereskedésében Budapestén (V. Nagykorona-utca) megjelent „Az egységes osztrák-magyar hadsereg a dualistikus monarchiában. Irta és ép egy a kormány, valamint minden jó polgárnak és hű katonának egyaránt ajánlja Petneházy junior.“ Ára a 22 lapra terjedő jól kidolgozott munkának 20 kr. — Ugyancsak ezen könyvkereskedésben kapható „A mi nem egészséges“ czimű könyv, egészségi tanácsadó mindenki számára. Ezen könyvecske ugy a házbán, valamint az uton és a fürdőben követendő utasításokat foglal magában. Ára 30 kr.

Arany János irodalmi hagyatékáról hoz rendkívül érdekes cikket az „Ország-Világ“ legújabb (nov. 13.) száma. A cikket sok eddig ismeretlen adatot szolgáltat, melyből látszik, hogy írójának alkalmá volt mélyebb pillantást vetni Arany hagyatékába. A lap többi közleményei is válogatottak, így: Lauka Gusztávól „Nömhez“ cz. költemény, Kaposi Belától „Magyar művészek Bécsben“, Déri Gyulától „Az eltűnt fia története“ czimű beszély, Turgenyeff regénye a „Bazaroff“, Bródy Sándor regénye a „Szineszvár“, Székely huszártól a hét története, s több apró közlemény. A képek közt feltűnő szép Vajda Zsigmond „Bor, dal, szerelem“ czimű rajza, s igen sikerült Tisza Zsigmond genre képe is, a „Debreczeni lóvásáron“ czimű. Előfizetési feltételek: január—decemberre 10 ft, január—júniusra 5 ft, július—szeptemberre 2 ft 50 kr., július—decemberre 5 ft. Az „Egyetértés“-sel együtt: egész évre 28 ft, felévre 14 ft, negyedévre 7 ft, egy hóra 2 ft 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti-utca 6. szám.

Méhner Vilmos budapesti könyvkiadónál megjelelenő „Képes Családi Lapok“ 8. száma a következő tartalommal jelent meg: Bertalan szerelme. (Elbeszélés folytatása.) Prém Józseftől. — Mi jól esek a dal. (Költemény) Radó Antaltól. — A műkor. — Habarék. (Elbeszélés, folytatás.) Szendrőytől. — Alpesi rózsák. (Elbeszélés, vége.) B. J.-tól. — Visszapillantás. — A türelem rózsát terem. (Elbeszélés, folytatás.) Csizsér-Ugróczy Idától. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képeink: Csendes órák. — Szerb eseketes. — Két tűz között. Melléklet: „Nő a házbán.“ — „Harez a milliókért.“ (Regény, folyt.) Xavier de Montepintól. 113—128. oldal. — A borítékon: Heti-naptár. — Sakk-talány. — Szótár-talány. — Megfejtések. — Megfejtők névsora. — Jutalmak. — Hymen. — Gyászrovat. — Apróságok. — Szerkesztői posta. Orvosi posta. — Hirdetések. Előfizetési ára: egy évre 6 ft, félévre 3 ft.

Szerkesztői üzenetek.

K. A. urnak Budapest. Közleményét igen későn vettük. — z-nedrab megy postán. — Bolygó a gyanított, —m— a rendes.

B. M. urnak P. A tyukszemeknek kimetszés. vagy maró folyadék (pl. salétromsav) segítségével való eltávolítása igen veszedelmes eljárás, mely már sok embernek életébe is került. A szoban levő baj eltávolítására, ez idő szerint az egyedüli biztosan haró és minden ártalmas anyagoktól mentes szer: a Meissner-féle nagy hirse kapott tyukszem-tapas, melynek Magyarországon egyedüli jogosult elárúsítója Visnyá Sándor Pécs-t.

Piaczi árak: Rimaszombat, 1886. novemb. 20-án tartott heti vásár alkalmával a gabonaművek és kapásnövények következőleg jegyeztettek: mmásánként hektoliterenként

Buza	7.60—8.00	5.85—6.25
Feles	—6.00	4.20—4.70
Rozs	—5.60	4.30—4.65
Arpa	—5.40	3.40—3.60
Zab	4.80—5.00	2.00—2.25
Kukorica	4.80—5.00	3.85—3.90
Krumpli		1.25—1.30

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

6304. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Herényi András** végrehajtatónak **Bodnár Ferdinánd** és **neje** végrehajtatást szenvedő elleni 200 ft tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtatási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Putnok és Dienesfala határában fekvő, a putnoki 500. sztkben foglalt 1253. hrszám alatti szőlőből Bodnár Ferdinándot illető 7/8. rész jutalékára 371 ft és a P.-Dienesfalai 56. sztkben foglalt Bodnár Ferdinánd

és neje Farkas Borbála nevén álló 763. hrszámú pinézére az árverést 100 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi január hó 24-ik napján délelőtti 10 órakor Putnok községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserájának 10%-át, vagyis a putnoki 500. sztk. birtokra 37 frt 10 kr., a dienesfalai 56. sztk. birtokra 10 frt 10 készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1886. szeptember 17-ik napján. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Török, kir. tszéki elnök.

Eladó ház.

Rimaszombatban az **Andrásvár** tulajdonát képező, a Jánosi-utczában fekvő emeletes ház szabad kézből eladó. — A venni szándékozók alólirt gyámmal értekezhetnek. **Szontagh Károly.**

Hirdetmény.

172. sz. — Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíró 275. számú végzése által **Rizschányi Gyula** javára **Nikodém Nándor** ellen 2500 frt tőke, ennek 1886. év január hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 20 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1820 frt 20 kr-ra becsült kávéházi felszerelések, házi butorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak. Mely árverésnek a 275. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes rimaszombati lakásán leendő eszközlésére 1886. évi december hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérnek becsírón alól is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rimaszombatban, 1886. november hó 17. napján.
Draskovich Lipót, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A „**Gömörmezei nép- és iparbank**“ közhírré teszi, miszerint a következő: 2480, 2074, 2206, 2038, 1965, 3068, 2690, 2833, 1181, 2142, 2175, 2536, 2215, 1666, 3054, 4020, 4123, 4229, 4237, 2634, 4200, 4169, 4784, 2826, 4088, 2835, 2856, 2873, 2893, 3011, 3063, 4236. számok alatti **marokzalogtárgyak** mindez ideig nem rendeztetvén, **follyó 1886. évi december hó 11-ik napjának délutáni két (2) órakor** Rimaszombatban, az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak. — Rimaszombat, 1886. november 19.

1-3

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

6715. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati Takarékpénztár** végrehajtónak **Dósa András** végrehajtást szenvedő elleni 245 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Guszóna község határában fekvő a guszónai 96. sztk. foglalt Dósa András nevén álló A. 1-15. sor sz. a. ingatlanokra 86. számú házra az árverést 610 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887-ik évi január hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Guszóna községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserájának 10%-át vagyis 61 frt 10 készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1886. évi október hó 1-én.
A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.
Török, kir. tszéki elnök.

Eladó.

A **Kubinyi Gyuláné** tulajdonához tartozó rimaszombati ház, esűr, külső birtok, továbbá ugyancsak az ő tulajdonához tartozó rimabrézói ház és külső birtok eladó. — Bővebb felvilágosítást ad **Molnár József** ügyvéd **Rimaszombatban**, s a tulajdonos **urnó maga Klenóczon.**

3-3

Hirdetmény.

7016. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **M. kir. kincstár** végrehajtónak **ö. v. Szeghő Istvánné örökös** végrehajtást szenvedő elleni 241 frt 59 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszom-

bati kir. törvényszék területén lévő Agtelek község határában fekvő az agteleki 98. sztk. foglalt Kardos Szeghő Julianna, Szeghő Pál, Sándor, József és László, kk. Antal Borbála, Várnay [Szeghő Erzsébet és Várnay László nevén álló A. 3-9. sor sz. a. külsőségeire 1136 frt és agteleki 141. sztk. Várnay László nevén álló 54¹/₂ beltelekre és 99. sz. házra az árverést 160 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi január hó 27-ik napján d. e. 10 órakor Agtelek községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserájának 10%-át vagyis Agteleki 98 sztk. birtokra 113 frt 60 kr. Agteleki 141. sztk. birtokra 16 frt 10 készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Rimaszombatban, 1886. évi október hó 19-ik napján.
A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.
Fejérvári, kir. tszéki elnök.

ŐSZI- és TÉLI DIVATTUDÓSÍTÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tiszteletteljesen értesíteni, hogy üzletemet az őszi- és téli évadra a szükségelt cikkekkel már elláttam, a melyeknek megtekintésére tiszteletteljes meghívásomat ezennel megteszem.

Elvennem pontos betartása, hogy t. vevőimnek a lehető legolcsóbb árért csakis jó minőségű árukat szolgáltatok ki — teljes önérettel mondhatom — megszerezte a nagy közönség bizalmát rémszemre oly anynyira, hogy ezuttal ismét nyugodtan léphettem üzletem további terjesztéséhez és nagyobbitásához.

Azon [nagy mennyiségű divatcikkek közül, melyeket a bel- és külföld ezen évadra hoz, csak olyanokat szereztem be, a melyek különös esin és tartósság által tűntetik ki magukat.

Üzletemnek nevezetesebb cikkei a következők:

Folyó árúk:

Rumburgi-, creasz-, kender- és pamutvásznak különböző szélességben, valódi Schroll-féle chiffon, pamut- és czérnagrádlí, esikos- és damasztban, asztal-neműek, kávés abroszok, crepp- és kanavász asztal-készletek, törülközők végben, tuczatban és kötött rojt-tal, kanavász oxford és zephir ágyhuzatra, angin toll-huzatra sárga, fehér és piros színekben.

Ezen cikkek oly dús menüiségben és oly sokféle minőségben vannak raktáromon, hogy nálam minden rendű menyasszonyi kelengye a legelőnyösebben állítható össze.

Selyem árúk:

Satin de lyon, satin merveilleux, noblesz, gros-grain, faille és könnyebb belésselymek sat.

Gyapjukelmék női ruhákra:

Flanell, kasan, moldon, foulé, beige, cheviot, diagonal, escimo, cachemir, női posztó és nopé kelmék, fekete ternó és alepin stb.

Mosókelmék női ruhákra:

Valódi cosmanosi, francia és más olcsóbb gyártmányú creton, angol zephir és mosó barkettek a legcsinosabb mintákban, valamint festő kelmék.

Gyapjukelmék férfi ruhákra:

Fekete peruvien és brasil, tüffel, kondor, elastique és palmerston, kammgarn, loden, tosking, bojhos kabát és mindennemű divatkelmék, továbbá liberia kelmék drap-, sötét- és világos kék színekben.

Mindenem kelméből egész öltönyök készítését is felvállalok és jeles szabómesterem által a divat legszorosabb követelményének megfelelőleg elkészítetek.

Fehérneműek:

Fehér piquet- és esikos barket, struckbarket, fehér percal, moule és batiszt-elair, csipkefüggöny méterenként is beosztva, dús kiválasztás színes és fehér férfi-ingekben, gallér és manchettákban, női ingek,

A midőn raktáramat becses figyelmükbe ujalog ajánlom, még azon ígéretemet ohajtom megtenni, hogy tekintettel a nyomasztó és mostoha gazdasági- és pénzügyviszonyokra, — daczára a gyapjuárak tetemes megdrágulásának — az árakkal a lehető legolcsóbb leszek.

Rimaszombat, 1886. október hó.

6-*

Hirdetmény.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajtónak **id. Pauko Pál** végrehajtást szenvedő elleni 140 frt 64 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén levő Klenócz község határában fekvő, a klenóci 182. sztkben foglalt ⁵/₁₆. u. b. telekből 412/2 házról, s ez után járó urb. erdő s legelő illetményből id. Pauko Pált illető felerészére az árverést 302 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. év január hó 20-ik napján délelőtti 10 órakor Klenócz községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserájának 10%-át vagyis 35 frt 20 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában megjelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1886. szeptember hó 28. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Fornét, kir. tszéki elnök.

háló-kabátok, vállfűzők minden minőségben, színes és fehér himzések és betétek, moiré-filz és posztószoknyák.

Butorkelmék és terítők:

Színes nyomatu creton és crepp, gobelin, ottoman, oriental, beszövítt és nyomtatott jute, jute függönyök és esikozott grádlí, és mindezen itt felsorolt butorkelmékhez hasonmítájú ágy- és asztalterítők.

Rövid- és díszárúk:

Valódi király kötő-, horgoló- és himző-pamutok, színes kötő-pamutok, valódi horgony-czérnák, faile-, atlasz- és ottoman-szallagok dús kiválasztásban, nagy raktár a legdivatosabb gombokban-paszományok, láma- és selyemcsipkék, csipkekelmék, színes pamut- és selyembársonyok és a mostan oly nagy kedveltségnek örvendő esikozott és színezett bársonyok minden színekben.

Kendők:

Gyapju- és selyem cachenez-, horgolt és kötött berlini és mohair kendők, fekete cachemir- és ternó-kendők selyem és gyapjurojtall, mindennemű és nagyságu gyapju fej- és vállkendők és plaid-ek.

Szövítt árúk:

Tricot- és patent kötésű női kabátok, Jaeger-féle (normál) női- és férfi alsó ingek és nadrágok, valamint harisnyák, fekete és színes krimmer ruhádisznek, és ugyanolyan színű muff-ok, kötött- és posztó-keztük gyermekek és felnőttek számára.

Különtélek:

Valódi prágai glaçe- és kutyabőr-keztük, kiváló szép raktár férfi nyakkendőkből, finom flanel pokróczok, cachemir-, satin- és selyem paplanok, lótakaró- és kocsipokróczok, méterenként is beosztva, gummi lepedők, amerikai bőrvászon, vízhatlan ponyvák és esőköponyegek, jute-, gyapju- és tapesztic-, futó- és asztal alá való szőnyegek.

Kiváló tisztelettel

ENGEL ADOLF.

Hirdetmény.

Alólirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közzéteszi, hogy a nagyérdemű kir. járásbírósnak 1886-ik évi 2188. számú végzésével Botto Gyula ügyvéd által képviselt **Nagy-rózei kölcsönössegítő szövetkezet** felperes részére **Pixa Károly** és **társai** alperesek ellen 90 frt követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt ingóságokra a fentidézett kir. járásbírósnak ²²⁸⁷/₈₆. számú végzésével az árverést elrendeltetvén, annak leendő megtartására határidőül 1886. évi november hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája Pohorellán, alperes lakásán kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt egy telekkönyvezetlen fából épült faszindelylyl fedett ház, istálló, esűr és kocsiszinből álló ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsírón alól is fognak eladatni. — Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, s menyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnek vagy írásban beadni avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagy-rózein, 1886. évi november hó 4-én.

Ecseghy József, kir. bir. végrehajtó.